

Voor een **WERKENDE** stad

MKB
Leidschendam-
Voorburg

Verkiezingsmanifest 2010

alternatief te bieden ten opzichte van het gebruik van de auto pleiten wij ervoor dat de gemeente in Haaglandenverband het initiatief neemt tot onderzoek naar koppeling van bestaande en geplande railverbindingen met die in andere Randstadregio's (Randstadrail/Erasmuslijn doortrekken naar Scheveningen; volwaardige aansluiting Erasmuslijn op Rotterdamse metronet; doortrekken HTM-tramlijn 1 van Delft naar Schiedam; lightrailverbinding Den Haag-Leiden koppelen aan Rijn-Gouwelijn en aan Zuidtangent-busnetwerk Haarlemmermeer/Schiphol).

Verder dient actief te worden ingezet op vergroting van het succes van Randstadrail. Zo verdienen de stations van Randstadrail meer capaciteit voor P&R-voorzieningen (fietsenberging, autoparkeerplaatsen). Het is bijzonder klantvriendelijk – een gemiste kans – dat de exploitatie en promotie van Randstadrail nog steeds niet vanuit één geïntegreerde (marketing)organisatie plaatsvindt.

Wegwerkzaamheden

Regionale afstemming zal bij de uitvoering van wegwerkzaamheden op hoofddoorstroomroutes leidend moeten zijn. Zo worden 'verkeersinfarcten' en sluipverkeer met nadelige economische en omgevingseffecten voorkomen. Durf bij de planning van werkzaamheden inzichtelijk te maken welke economische problemen zich bij bedrijven kunnen voordoen en handel daar dan ook naar. Versnelling van de werkzaamheden hoeft niet duurder uit te pakken, maar levert de getroffen ondernemers veel voordeel op. Eenzijdig de schade afwentelen op het bedrijfsleven valt niet onder de noemer verantwoord besturen.

Bewegwijzering

Invoering van bewegwijzering naar bedrijventerreinen, winkelcentra, parkeerterreinen en belangrijke publieke voorzieningen door middel van een lokaal ANWB-model zal nu toch eindelijk eens zijn beslag moeten krijgen.

Ontsluiting Stompwijk

De aanleg van de ontsluitingsweg Stompwijk om de tuinbouwcluster en kern van Stompwijk de strikt noodzakelijke economische impuls te geven, zal binnen de kortst haalbare tijd gerealiseerd moeten worden (opening eind 2015 is veel te laat). Ook de aanleg van de rotonde Meerlaan/Provincialeweg N206 valt onder deze noemer.

5) Onderwijs en Arbeidsmarkt

De gemeente kan de lokale arbeidsmarkt- en werkgelegenheid stimuleren door naast een stimulerend economisch beleid ook een effectief arbeidsmarktbeleid op te tuigen. Samenwerken is daarbij een leidend motto.

Samenwerken met andere gemeenten

Dit vergt samenwerking op het terrein van het faciliteren van de arbeidsmarkt en werkgelegenheid en indien nodig, budgetten op regionaal niveau bij elkaar brengen. Versnippering van het budget over de Haaglandgemeenten staat een effectieve aanpak op economische speerpunten in de weg.

Samenwerken met werkpleinen/mobiliteitscentra

Gezien de actuele economische situatie is intensieve samenwerking met en het leveren van een actieve bijdrage aan de regionale werkpleinen/mobiliteitscentra vanuit een werkgeversgerichte aanpak van groot belang.

Samenwerken met onderwijs, bedrijfsleven en toeleiders

De SOB+ is van de grond gekomen met het aantrekken van een programma-manager. De financiering voor een eerste periode is gewaarborgd. Die voor de toekomst dient te worden veiliggesteld.

Verder zorgt de gemeente voor actuele arbeidsmarktinformatie. De te ontwikkelen Economische Structuurvisie geeft antwoord op de vraag naar en het totale aanbod van personeel, zowel voor dit moment als voor de komende jaren. Het gaat niet alleen om het werklozenbestand, maar om alle inwoners die vallen onder de beroepsbevolking. De taak van de gemeente als publieke dienstverlener is om niet alles zelf uit te voeren, maar ook werkgevers en sectoren ook de mogelijkheid te geven om zelf het re-integratiebudget vanuit de diverse gemeentelijke budgetten in te zetten.

6) Veiligheid

Terugdringen van de criminaliteit en onveiligheid is een belangrijk thema. Zonder veiligheid geen goed ondernemersklimaat. De politie moet prioriteit toekennen aan criminaliteit tegen bedrijven.

Samenwerking tussen partijen in onze gemeente op het gebied van veiligheid is essentieel voor de effectiviteit. De Keurmerk Veilig Ondernemen (KVO)-projecten zijn hier een voorbeeld van. Camerasystemen van politie, ondernemers en HTM/Connexion (Veolia) moeten, repressief, aan elkaar gekoppeld kunnen worden. Camerasystemen moeten waar wenselijk ook op bedrijventerreinen worden toegepast.

De gemeente moet haar betrokkenheid bij de KVO-projecten continueren en zich inzetten om meerdere KVO-projecten te organiseren. De succesvolle KVO-projecten Leidsenhage en Voorburg-Julianabaan/Centrum moeten elders in de stad vervolg krijgen.

De kwaliteit van de openbare ruimte moet voldoen aan de hoogste eisen van schoon en heel om ook als veilig beoordeeld te kunnen worden. De gemeente dient hier zorg voor te dragen. Met name stationsgebieden en OV-haltes zijn voor veel bezoekers en forensen de toegangspoorten van de stad. Veiligheid rondom de stations en langs de toeleidende routes verdient daarom voortdurende aandacht.

Samen sterker de verkiezingen in

Het verkiezingsmanifest 'Voor een WERKENDE stad' van MKB Leidschendam-Voorburg is tot stand gekomen na consultatie van het bestuur van MKB Leidschendam-Voorburg, van vertegenwoordigers van diverse winkelcentra en bedrijventerreinen in Leidschendam-Voorburg en van de Kamer van Koophandel Den Haag.

MKB Leidschendam-Voorburg is gaarne bereid dit verkiezingsmanifest van nadere toelichting te voorzien en de politieke partijen in onze stad te ondersteunen bij het samenstellen van hun verkiezingsprogramma. Daartoe kunt u contact opnemen met onze Bureau manager J. (Jos) Zuijdwijk, tel. 06 54791787. Email: jzuydwyk@mkb-lv.nl

(uitgave juni 2009)

In 2010 worden weer gemeenteraadsverkiezingen gehouden. In dit manifest presenteren MKB Leidschendam-Voorburg en de Kamer van Koophandel Den Haag de wensen van het bedrijfsleven in Leidschendam-Voorburg voor de nieuwe collegeperiode 2010-2015. Onderwerpen die voor het bedrijfsleven in Leidschendam-Voorburg ertoe doen. En daarmee ook voor de stad Leidschendam-Voorburg van belang zijn. Wij geven u in overweging deze onderwerpen mee te nemen in uw verkiezingsprogramma.

Kern van de zaak

Een bloeiende en dynamische lokale economie is gebaat bij:

- Een uitstekend toegerust en slagvaardig gemeentelijk bedrijf;
- Minder regels en snelle en betere dienstverlening aan ondernemers;
- Voldoende ruimte voor bedrijfsvesteringen, afgestemd op diverse sectoren;
- Goede bereikbaarheid en voldoende parkeergelegenheid;
- Veiligheid voor bedrijven.

Hieronder vallen de volgende aandachtspunten:

- Een actuele detailhandelsvisie;
- Een visie op stadsmarketing;
- Een arbeidsmarktbeleid met effectieve inzet van middelen;
- Transparantie van lokale heffingen en belastingen;
- Geen lastenverzwaringen in crisistijd;
- Efficiënte procedures op gebied van bouwen en wonen;
- Een uniform en transparant aanbestedingsbeleid;
- Effectief structureel overleg en pro-actieve samenwerking met het georganiseerde bedrijfsleven.

In de navolgende toelichting zijn de wensen van het bedrijfsleven in Leidschendam-Voorburg gerangschikt onder de volgende onderwerpen:

- 1) Bestuur, Beleid en Dienstverlening
- 2) Ruimtelijke Ordening
- 3) Duurzaamheid
- 4) Verkeer en Vervoer
- 5) Onderwijs en Arbeidsmarkt
- 6) Veiligheid.

De huidige economische crisis brengt de realiteit bij iedereen weer op het netvlies: zonder bedrijfsleven kun je mensen geen bestaan, laat staan welvaart bieden. Anders gezegd: zonder bedrijfsleven geen brood. Daarnaast wordt het succes van ondernemerschap meer en meer bepaald door invloeden van buiten de onderneming. Naast nationale factoren heeft de ondernemer te maken met regionale en lokale omstandigheden. Houding en beleid van het gemeentebestuur ten aanzien van het lokale bedrijfsleven zijn daarom belangrijke graadmeters voor de vitaliteit van de plaatselijke economie. En daarmee voor het welzijn van de lokale gemeenschap als geheel.

Daarom luidt de titel van dit manifest: 'Voor een WERKENDE stad'. Dat werken kan op twee manieren worden uitgelegd:

1. Werkend in de zin van functioneren

Dat wil zeggen: de lokale overheid moet alleen die dingen doen die tot de kerntaken van een gemeente behoren. En die dingen ook goed doen. Daarbij hoort een professioneel en slagvaardig ambtelijk bedrijf, passend bij het ambitieniveau van de gemeente. Een organisatie, die bestuur, burgers en bedrijven optimaal bedient in het vervullen van hun wensen en behoeften.

1) Bestuur, Beleid en Dienstverlening

Ambtelijke organisatie

Stedelijke herstructureringsprojecten, zoals Leidschendam-Centrum, Stompwijk, Leidsenhage, Oud-Voorburg/Binckhorst, Leidschendam-Zuid en diverse bedrijventerreinen, vereisen een daarop afgestemd en ingespeeld gemeentelijk bedrijf. Het bedrijfsleven wordt geconfronteerd met de nadelige effecten van de lange doorlooptijd van deze noodzakelijke transformatieprocessen. Waar Burgerservice alle aandacht krijgt, lijkt Ondernemersservice een onbekend begrip. Stimuleringsmaatregelen in het kader van de economische crisis zouden standaardmaatregelen moeten zijn.

Opzet professionele sectie Stadsontwikkeling (Ruimte, Economie, Mobiliteit, Duurzaamheid), passend bij een 'Randstad-stad met 75.000 inwoners en 2.200 bedrijven, voortdurend afgestemd op de eisen van de tijd'. Integrale en interactieve beleidsvoorbereiding met belanghebbenden behoort vanzelfsprekend te zijn.

2. Werkend in de zin van arbeid

Leidschendam-Voorburg huisvest circa 2.200 bedrijven, die aan zo'n 25.000 mensen werkgelegenheid verschaffen. Een baan als basis voor een goed sociaal bestaan van circa eenderde van de totale bevolking. Een cruciaal gegeven voor een welvarende gemeente, dat gewaarborgd moet worden door passende randvoorwaarden om te kunnen ondernemen (optimaal ondernemersklimaat).

Verbetering gemeentelijke dienstverlening aan ondernemers

door de inrichting van een integraal service-apparaat voor het bedrijfsleven (Ondernemersservice) op het gebied van ruimte, economie, mobiliteit en duurzaamheid.

Opwaardering digitaal Ondernemersloket

naar hetzelfde niveau als dat voor burgers, inclusief integrale dienstverlening achter de schermen (vergunningen, arbeidsmarkt, ondernemen).

Daadwerkelijk en rigoureuze snijden in de regels

De lastendruk moet worden verminderd door bij vergunningverlening de bewijslast vooraf af te schaffen. Overtreding van de voorwaarden dient echter hard aangepakt te worden. Daarbij hoort de bewijslast thuis bij de controlerende instantie.

De gemeente dient het vergunningenproces te versnellen door onder meer de administratieve lasten die samenhangen met de welstandstoets met 25% te verminderen, door te onderzoeken of bedrijventerreinen aangewezen kunnen worden als welstandsvrije zone, door gebruik te maken van goede

Dit verkiezingsmanifest is een uitgave van MKB Leidschendam-Voorburg. Redactie-adres: postbus 31 2260 AA Leidschendam-Voorburg of via info@mkb-lv.nl. Redactie en productie: Saffier Public Relations, Leidschendam (www.saffierpr.nl)

Deze uitgave werd mede mogelijk gemaakt door

voorbeelden van andere gemeenten en door het snel en efficiënt inrichten van een Omgevingsvergunning-deel in het Ondernemersloket.

Een persoonlijk aanspreekpunt voor ondernemers mag naast alle digitale voorzieningen niet ontbreken. Veel ondernemersvragen kennen geen pasklaar (digitaal) antwoord. Dit zou kunnen door het aanstellen van een *Ondernemerssecretaris*, een adequaat gemandateerde functionaris, die daarnaast belanghebbenden in het bedrijfsleven ook pro-actief kan informeren over relevante gemeentelijke zaken.

Innovatie-gangmaker

Toepassing van nieuwe technieken en inzichten moet worden gestimuleerd door in verordeningen niet te werken met middelvoorschriften maar met doelvoorschriften. Het gaat immers om het resultaat (bijv. de mate van uitstoot van geluid of stof) en niet om de wijze waarop dat resultaat wordt bereikt. Treedt als gemeente op als ‘launching customer’ om nieuwe technieken en processen die het milieu sparen een kans te bieden.

Economisch beleid

Goed beleid maken kan alleen op basis van feiten en visie. Op economisch gebied zal de fusiegemeente Leidschendam-Voorburg daar op de volgende wijze een volwaardige invulling aan moeten geven.

Ontwikkeling Economische Structuurvisie

Daarin geeft de gemeente samen met partners uit bedrijfsleven, onderwijs en arbeidsmarkt de richting aan voor de economische ontwikkeling van Leidschendam-Voorburg in de komende jaren.

Detailhandelsvisie

Met behulp van een heldere visie op de gewenste lokale detailhandelsstructuur kan gelegenheidsplanologie worden voorkomen en adequaat ingespeeld worden op nieuwe ontwikkelingen. In beide visies mogen ‘grensoverschrijdende’ aspecten (de Haaglanden-relatie) niet ontbreken. Regionale afstemming dient als een kans gezien te worden (denk aan Oud-Voorburg/Binckhorst).

Stadpromotie

Wil Leidschendam-Voorburg een mooie en levendige woonstad zijn met het beste van twee werelden: de stad en het Groene Hart? Straal dat uit en begin met de gewenste positionering te benoemen en vast te leggen. De kansen die bijvoorbeeld de vrijetijdsindustrie biedt op gebied van imago, toerisme, creatieve industrie, vestigingsklimaat, cultuur- en sportparticipatie kunnen met

een stadspromotiebeleid gestimuleerd worden. Resultaat: een forse impuls voor economische ontwikkeling en werkgelegenheid. Naast een florerende economie heeft deze sector een belangrijke sociale spin-off. Betrek erbij de vele bestaande initiatieven en smeedt het tot ‘een onweerstaanbaar’ product. Het huidige, in ontwikkeling zijnde evenementenbeleid dient hier logisch op aan te sluiten.

Gemeentelijke belastingen

In het licht van de huidige economische crisis lijkt het redelijk om lokale belastingen, heffingen en leges tenminste de eerste twee jaar van de komende raadsperiode niet te verhogen en daarna te maximeren op inflatieniveau. Gezien het negatieve effect op het stadsimago en de wanverhouding tussen heffingskosten en opbrengsten wordt de toeristenbelasting afgeschaft. De gemeente is zo transparant mogelijk over haar tarieven en belastingen via het digitale Ondernemersloket. Hier vindt men een overzicht van alle gemeentelijke belastingen, inclusief de tarieven over meerdere jaren en de bestemming van de inkomsten (algemene middelen of doelbestemming). Verder zou het een grote lastenverlichting betekenen, wanneer de inning van belastingen en heffingen zo veel mogelijk via één factuur geschiedt.

Aanbestedingsbeleid

Bij voorkeur binnen Haaglandenverband wordt het aanbestedingsbeleid verder verfijnd, helder en transparant, zonder nodeloze regels en met aandacht voor proportionaliteit en democratische controle van het proces. De professionaliteit van de gemeente als aanbesteder en contractpartner zal moeten worden vergroot. Bij aanbestedingen binnen de Wmo hanteert de gemeente een tarief voor huishoudelijke zorg dat niet onder de kostprijs zit. Tevens zal zij voorkomen dat een Wmo-aanbieder een zodanig groot marktaandeel verwerft dat er een monopoliepositie dreigt te ontstaan. Bij aanbestedingen in de bouw hanteert de gemeente de Leidraad Aanbesteden (www.leidraadaanbesteden.nl).

2) Ruimtelijke Ordening

Bestemmingsplannen

Bestemmingsplannen moeten minder gedetailleerd en uniformer (vooral gebruikte begrippen). Nu nog worden ondernemers vaak onnodig belemmerd in hun plannen tot uitbreiding en innovatie. Bestemmingsplanwijzigingen kosten zowel ondernemers als gemeente veel tijd en dus geld. Het ministerie van VROM laat momenteel een handreiking ontwikkelen voor gemeente waarin de

lijn van een star en gedetailleerd bestemmingsplan naar een globaal en flexibel bestemmingsplan beschreven staat, inclusief de nog beschikbare sturingsinstrumenten per stap.

Integrale Gebiedsvisies, waarin de componenten Ruimte, Economie, Mobiliteit en Duurzaamheid evenredig zijn meegenomen, bieden naar onze mening een goed uitgangspunt voor dergelijke moderne bestemmingsplannen. Inschakeling van plaatselijk goed ingevoerde deskundigen zou een extra kwaliteitslag kunnen opleveren. De actualisering van bestemmingsplannen en de uitwerking van gebiedsvisies in bestemmingsplannen dient blijvend hoogste prioriteit te hebben. Het nieuwe bestemmingsplan moet een goede balans vormen tussen flexibiliteit en rechtszekerheid. Voorop staat de functionaliteit van bedrijven (winkelgebieden en bedrijventerreinen).

Bedrijventerreinen

De snelle doorlichting (Quick Scan) van de bedrijventerreinen in onze stad – met in het verlengde daarvan meer gedetailleerd schouwen – vormen een goed vertrekpunt voor aanpassing aan de eisen van de tijd. Plannen van aanpak zullen voortvarend uitgevoerd moeten worden. Daarbij zal beleid dat bij de Structuurvisie is vastgesteld – bedrijven terreinen niet zonder meer omvormen tot woonlocaties – gevolgd worden. Ook zal bij herstructurering en revitalisering van bedrijventerreinen de nog te op te stellen Economische Structuurvisie richtinggevend zijn. Cruciaal is dat de aldaar gevestigde bedrijven actief betrokken worden. Onzekerheid over de toekomst van een bedrijventerrein weerhoudt ondernemers ervan te investeren in hun bedrijfshuisvesting en -omgeving. Als bedrijventerreinen van bestemming moeten veranderen zal de gemeente elders vervangende ruimte beschikbaar moeten stellen aan bedrijven die gedwongen worden te vertrekken en een passende financiële compensatie bieden. Het onderhoud van de openbare ruimte op bedrijventerreinen verdient een forse impuls. Gebiedsontwikkeling in combinatie met parkmanagement vormt hierbij een belangrijke voorwaarde.

Maakindustrie

Aandacht dient uit te gaan naar bedrijfspanden voor maakbedrijven (milieucategorie 3: metaal-, garage-, installatie-, bouw-, hoveniers-, schilder-, loon-, distributie- en montagebedrijven). Dit type bedrijven hoort in of tegen de bebouwde omgeving te zitten, omdat zij lokaal belangrijke producten en diensten leveren en omdat zij werk bieden aan mensen uit de lagere regionen van de arbeidsmarkt. Ook de beschikbaarheid

van kleine bedrijfsunits (tot 50m²) verdient aandacht, omdat daaraan een landelijk tekort is. Wel wordt specifieke aandacht gevraagd voor ongewenste functiemenging op bedrijventerreinen en het voorkomen van ongewenste functies (zoals wonen en detailhandel).

Detailhandel

De detailhandel is één van de economische pijlers van onze stad. Dit vraagt om visie en ambitie om de concurrentiepositie van Leidschendam-Voorburg te behouden en uit te bouwen. Dit kan niet zonder rekening te houden met nieuwe ontwikkelingen op het gebied van internetaankopen, leisurfuncties en nieuwe winkel-formules. Daarnaast zijn winkelcentra naast commerciële centra ook sociale ontmoetingsplekken in de wijk. Het goed functioneren ervan is daarom van groot belang. De gemeente dient het initiatief te (blijven) nemen om samen met eigenaren en ondernemers tot verbetering en vernieuwing te komen van deze centra. Hierbij dient de op te stellen *Detailhandelsvisie* richtinggevend te zijn.

Een actieve rol van de gemeente bij het faciliteren van nieuwe kleinschalige horeca, inclusief het stimuleren van terrassen, zien wij als een uitgelezen mogelijkheid om bij te dragen aan de levendigheid in onze stad.

Kleinschalige bedrijfs- en kantoorruimten

Het groeiend aantal ZZP'ers dat werkt van huis uit heeft behoefte aan een locatie om te vergaderen. Daarnaast bestaat al langer behoefte aan een betaalbare bedrijfslocatie voor startende ondernemers. In een zgn. *Co-workerscentrum* kunnen beide behoeften gecombineerd worden.

3) Duurzaamheid

Mobiliteitsmanagement

Op initiatief van een aantal grote bedrijven en koepelorganisaties van het bedrijfsleven, en met medewerking van overheden, worden in Haaglanden initiatieven voor mobiliteitsmanagement genomen, gericht op vermindering van het autoverkeer in zakelijk verband. Dit gebeurt door subsidies te geven, fietsgebruik te bevorderen en het Openbaar Vervoer aantrekkelijker te maken. De gemeente wordt opgeroepen deze initiatieven actief te ondersteunen en zelf ook meer initiërend op te treden. Dat kan bijvoorbeeld door het gebruik van Randstadrail en de interlokale tram- en buslijnen beter te stimuleren en voor forensen te zorgen voor voldoende uitgeruste, veilige P&R-voorzieningen

(fietsstallingen, parkeerplaatsen en haalen brengstroken). Vanwege de luchtvervuiling en de doorstroming van ander wegverkeer passen bushaltes ‘op de rijbaan’ (met rij wachtende auto's achter de bus) niet meer in een duurzaam mobiliteitsbeleid.

Inkoopbeleid

Op landelijk niveau is afgesproken dat per 2010 driekwart van gemeentelijke inkoop duurzaam moet zijn. Daartoe kan de gemeente proefprojecten opzetten om het bedrijfsleven goed voor te bereiden op leveranties van duurzame producten en diensten. De duurzaamheidscomponent kan een aantrekkelijke wegingsfactor te zijn bij de beoordeling van inschrijvingen voor gemeentelijke opdrachten. Daarbij dient het vervoer van mensen en materiaal nadrukkelijk te worden betrokken. Lokale/regionale bedrijven zullen zo meer kans maken op opdrachten, waardoor de druk op het regionale wegennet – en diens gevolge de milieubelasting – zal afnemen.

Werknemers

Door een actief beleid van de gemeente moet worden gerealiseerd dat nieuwe gemeenteambtenaren in Leidschendam-Voorburg wonen of bereid zijn er naar toe te verhuizen. Dit is onder meer mogelijk door bij werving voorkeur te geven aan inwoners van Haaglanden, door een goede verhuisregeling te bieden en aantrekkelijke woningen voor de doelgroep te bieden.

4) Verkeer en Vervoer

Verkeer

Goede bereikbaarheid is een belangrijke voorwaarde voor een economisch bloeiende gemeente, in het bijzonder voor de detailhandel en de vrijetijdssector (w.o. toerisme). Behalve voor personen-auto's behoren bedrijven ook bereikbaar te zijn voor vrachtverkeer en andere bedrijfsvoertuigen. Op de verschillende behoeften aan transport behoort adequaat ingespeeld te worden. Daarnaast is beschikbaarheid en bereikbaarheid van voldoende – gratis – parkeergelegenheid buitengewoon belangrijk voor de aantrekkingskracht van Leidschendam-Voorburg op consumenten/bezoekers en daarmee de kracht van de lokale economie. Een aandachtspunt is hierbij is de parkeernorm voor bedrijventerreinen. Deze wordt vaak te krap gesteld.

De *doorstroming* op doorgaande wegen in Leidschendam-Voorburg dient continu bewaakt en gewaarborgd te worden. Dit om vertragingen en sluipverkeer

door woonwijken (w.o. Damcentrum) te voorkomen en dientengevolge onnodige milieubelasting en economische schade. *Dynamisch verkeersmanagement* over grenzen (van bevoegdheden) heen biedt daarop een passend antwoord. Momenteel zijn verkeersregelingen op de N14 (Norah) en kruisende wegen niet afgestemd op het sterk wisselende verkeersaanbod.

Ter voorkoming van verdere congestie op de N14 – en daarmee nadelige effecten op de bereikbaarheid van het lokale wegennet – zal ondertunneling van kruisingen hoge prioriteit moeten krijgen.

Met grote terughoudendheid dient gebruik te worden gemaakt van *verkeerslichten*. In onze stad wordt op een groot aantal punten/tijdstippen verkeer geregeld dat er helemaal niet is. Eenduidig verkeersmanagement ontbreekt op dit gebied, waardoor onnodige risico's worden geschapen (irritatie, door rood rijden).

Groene golven – in het bijzonder op de Noordsingel en Heuvelweg – moeten worden aangepast op de verkeersbehoefte en in samenhang met de regelingen op de Norah worden toegepast. Verkeerslichten moeten worden uitgeschakeld in periodes dat het verkeersaanbod en de verkeersveiligheid geen aanleiding geven iets te regelen.

Vlietkruisingen

De Vliet (Rijn-Schiekanaal) blijft een grote barrière voor particulier, zakelijk en toeristisch verkeer. In onze zo geroemde groene omgeving ontbreekt het aan voldoende fiets- en wandelverbindingen en verbindingen voor landbouw- en agrarisch werktuigen over de Vliet. Om het Groene Hart zijn agrarische/recreatieve/toeristische functie daadwerkelijk goed te laten vervullen, zullen extra Vlietkruisingen voor wandelaars/fietsers en landbouwverkeer noodzakelijk zijn. Ook de realisatie van de voorgenomen toerische knooppunten in het buitengebied dient met voorrang te worden opgepakt. Om ongewenst werkverkeer, zoals (land) bouwvoertuigen en grondtransport, over met name de sluisbrug in Leidschendam-Centrum te voorkomen, dient de geplande rondweg met Vlietkruising ter hoogte van Schakenbosch de hoogste prioriteit te krijgen.

Railverbindingen

De verbinding Leiden-Den Haag is één van de grote knelpunten in de regio. Daarom is het wenselijk dat de gemeente meewerkt aan een onderzoek naar de haalbaarheid van een lightrailverbinding van Leiden, via Leidschendam naar Den Haag. Om het woonwerk-, zakelijk en vrijetijdsverkeer werkelijk een